

druh souřadného poměru
druh vedlejší příslovečné věty
souřadný poměr
druh vedlejší věty
druh souvětí
slovní druh fungující také jako spojovací výraz
druh vedlejší příslovečné věty
souřadný poměr
druh souvětí
druh vedlejší příslovečné věty
druh vedlejší věty
druh vedlejší příslovečné věty
druh vedlejší příslovečné věty
druh vedlejší věty
druh příslovečného určení
spojka odporovací
souřadný poměr
slovní druh, který je základem české věty
spojka slučovací
spojka odporovací
slovní druh fungující jako spojovací výraz

Cvičení 66:

Nakreslete grafy následujících souvětí, určete poměry mezi souřadně spojenými větami vedlejšími a doplňte čárky.

- a) 1. Nevěděl jsem že Vlčkovi začali opravovat plot a že Beránkovi se k nim přidali.
2. Všimli jste si že Vlčkovi začali opravovat plot ale že Beránkům se nechtělo?
3. Bylo by dobré kdyby Vlčkovi opravili plot a kdyby ho Beránkovi dokonce i natřeli.
4. Mohu potvrdit že o sobotách hrají buď u Vlčků karty nebo u Beránků tancují.
5. Myslím že se Vlčkovi dnes moc nevyspali neboť u Beránků byl hlučný večírek.
6. Myslím že u Beránků byl hlučný večírek a tak se Vlčkovi asi moc nevyspali.
- b) 1. Kdybys tam býval nechodil a zůstal raději doma nemuselo se to stát.
2. Řekl nám že dnes nemá moc času ale že se to pokusí stihnout.
3. Nelíbí se mi jak píšete jak čtete jak se učíte jak se chováte.
4. Zdá se mi že si sice ještě občas na to vzpomene ale že už mu to mizí z paměti.
5. Těšilo nás že jsme si nové modely nejen prohlédli ale dokonce jsme si je i zkusili.
6. Že budeme mít takový hlad a že to potrvá takovou dobu nikdo z nás nechtěl věřit.
- c) 1. Radili nám abychom tam nechodili a raději se na zítřek pořádně vyspali.
2. Svěřila se mi že touží po novém kostýmu ale že na něj nemá.
3. Šel jsem na borůvky ale žádné jsem nepřinesl protože jsem v lese nebyl první.
4. Chtěl abychom řekli kde jsme byli a co jsme tam dělali.
5. I když masitá strava člověku neprospívá velice nám chutná a dobrovolně se jí nevzdáme.
6. Sami vidíte jak těžké je najít kousek nezničeného lesa v němž by člověk zatoužil položit se do sametové trávy.

Výchozí text k úloze 1

Petr se postupně stal reprezentantem České republiky ve fotbale.

1 Ve které z následujících možností je uveden celý přísudek?

1 bod

- A stal se
- B postupně se stal
- C stal se reprezentantem
- D postupně se stal reprezentantem

4.1

2 Přiřaďte ke zvýrazněným slovům a slovním spojením v jednotlivých větách (2.1–2.4) odpovídající větný člen (A–F).

max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

4.3

- 2.1 Děti uviděly srnku **pást se** na louce.
- 2.2 Nabídl jsem svému **spolužákovi** nezištnou pomoc.
- 2.3 Naší vesnicí projíždějí velkou rychlostí **osobní i nákladní** automobily.
- 2.4 Patrikův dědeček při práci na zahradě jen **málo** odpočíval.

- A několikanásobný přívlastek neshodný
- B doplněk
- C přísudek slovesný
- D předmět
- E několikanásobný přívlastek shodný
- F příslovecné určení míry

Výchozí text k úlohám 3–5

Oštěpařka Barbora Špotáková vybojovala **bronzovou olympijskou** medaili v Rio de Janeiro. Předposledním pokusem hodila 64,80 metru a o dva centimetry porazila Polku Andrejczykovou. Špotáková už má zlaté medaile **z Pekingu 2008 a Londýna 2012**, teď **ráda** přidala bronz. Do české sbírky z Ria to je osmá medaile. Své třetí olympijské finále začala atletka slabším pokusem 60,16 metrů, ale v druhé sérii si polepšila na 63,73, což ji posunulo do užšího finále. Pátým pokusem o dva centimetry přehodila polskou vítězku kvalifikace Andrejczykovou, a tímto drobným rozdílem ji připravila o bronz. „Vůbec to se mnou nevypadalo dobře, ale sebrala jsem nějaké síly, ani nevím odkud,“ přiznala Špotáková, která třetí místo oslavovala, jako kdyby získala další zlato. „Povězme si to na rovinu: Bronz z olympiády nemáte každý den. Tohle bylo maximum, co jsem mohla vydolovat.“

(www.idnes.cz) [9]

3 Spojení **bronzovou olympijskou** je v daném textu.

1 bod

- A přívlastkem volným
- B postupně rozvíjícím přívlastkem neshodným
- C přívlastkem těsným
- D postupně rozvíjícím přívlastkem shodným

4.3

4 Napište, kterým větným členem je slovo **ráda** podtržené ve výchozím textu.

1 bod

(Odpověď zapište slovně, ne pomocí zkratek.) _____

4.3

5 Spojení z Pekingu a Londýna je ve výchozím textu.

1 bod

- A několikanásobným příslovečným určením místa
- B postupně rozvíjejícím přívlastkem
- C několikanásobným přívlastkem neshodným
- D příslovečným určením ve slučovacím poměru

Výchozí text k úlohám 6–7

Při ranním rituálu, kdy členové rodiny vyprávěli o svých snech, Jonas obvykle neměl co dodat. **Málokdy se mu něco zdálo.** Občas se probouzel s pocitem, **jako by se v noci kolem něj vznášely útržky nějakého příběhu**, ale nikdy je nedokázal pochytat a sestavit do celku, který by stálo za to vyprávět ostatním. Ale dnes ráno to bylo jiné. Měl tu noc opravdu živý sen. Na půl ucha poslouchal, jak Lily jako obvykle rozvlekle vypráví svůj sen. Tentokrát ji vyděsil, protože se jí zdálo, jak bez dovolení jede na matčině kole a chytily ji při tom strážě. Rodiče pozorně poslouchali a pak s Lily probírali poučení, jaké si má z takového snu vzít. „Děkujeme za tvůj sen, Lily,“ pronesl Jonas automaticky obvyklou větu a pokusil se soustředit na útržek snu, který vyprávěla matka. Byl to znepokojivý výjev, ve kterém ji kdosi káral za porušení pravidla, kterému nerozuměla. Společně došli k závěru, **že sen nejspíš pramení z pocitů předešlého dne**, kdy zdráhavě udělila trest občanovi, **který se podruhé dopustil porušení hlavních pravidel.**

(Lois Lowryová: *Dárce*) [10]

6 Vypište ze všech tučně zvýrazněných vět ve výchozím textu základní skladební dvojice.

max. 3 body

7 Určete druh věty vedlejší v podtrženém souvětí.

1 bod

Výchozí text k úlohám 8–11

„**Tři trojky!**“ No, to se máš na co těšit!“ syčela maminka jako kobra. Nebezpečně cukala volantem a oči jí zhnuly tak, že se možná protijedoucí řidiči lekali, jaký šílenec se na ně řítí se zapnutými dálkovými světly.

„Byl jsem nemocnej...“ zkusil jsem se bránit. „Mlč, prosím tě!“ vybuchla maminka. „Chřipku jsi měl hned po pololetí. Na to se nevymlouvej!“ zalomcovala volantem, div ho neulomila. Ztratil jsem odvahu jí vysvětlit, že tou nemocí nemyslím chřipku, ale nemoc, co mám v hlavě. Já vlastně nevím jistě, jestli je to nemoc. Ale co jiného by to mohlo být? Když to na mě padne, neleze do mě učení, ať dělám, co dělám. Jako bych na něj v mozku neměl žádné závitky, nebo do čeho se to tam ukládá. A že jsem zkoušel kdeco. Když do mě učení nešlo koukáním do učebnic, pokoušel jsem se dostat ho do hlavy ušima. Četl jsem všechno hodně nahlas, **aby to do mě vletělo odrazem od stěn**, jenže jsem se asi moc soustředil na to, jestli dost řvu, a nezapamatoval jsem si zase skoro nic. Teprve pak jsem se na učení vykašlal. Až když jsem zjistil, že mi to fakt nejde.

„Jsi lajdák!“ bouřila máma. „Největší lajdák pod sluncem!“ Podíval jsem se na sluníčko, jestli to vidí taky tak. Ale slunce bylo v klidu. Nemračilo se na mě. Svítilo a hrálo vlídně. **Chovalo se přesně tak, jak se má chovat, když začínají prázdniny.**

(Miloš Kratochvíl: *Prázdniny blbce číslo 13*) [11]

- 14 Uspořádejte druhy vět v posledním souvětí výchozího textu zvýrazněném tučně tak, jak jdou za sebou.

max. 3 bo

- 14.1 _____
 14.2 _____
 14.3 _____
 14.4 _____

- A přívlastková
 B příslovečná příčinná
 C věta hlavní
 D příslovečná účelová

- 15 Přiřaďte následující věty (A–D) podle toho, zda se jedná o větu dvojčlennou, jednočlennou, větný ekvivalent (15.1–15.3).

max. 2 bo

- A Vydatně se rozpršelo.
 B Blesky křížují oblohu.
 C Z komína se kouří.
 D Sednout!

15.1 věta dvojčlenná	A	B	C	D
15.2 věta jednočlenná	A	B	C	D
15.3 větný ekvivalent	A	B	C	D

- 16 Změňte holé základní větné členy na rozvité.

1 b

Medvědi žijí.

- 17 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo nepravdivé (N).

max. 2 bo

17.1 Pes vrr na všechny příchozí. – Citoslovce vrr je ve větě přísudkem.	A	N
17.2 Vážení diváci, sledujete finálový zápas ve fotbale na olympiádě. – Spojení slov – vážení diváci – je ve větě osamostatněným větným členem.	☐	☐
17.3 Zaplatil možná pět set korun. – ve větě se nachází vsuvka.	☐	☐
17.4 Kam právě jdeš? Domů. – Domů. – je věta s elipsou (výpustkou).	☐	☐

Výchozí text k úloze 18

Se zalíbením se z okna dívá na lidi, chodící kolem, na auta a na zlehka padající sníh.

- 18 Rozhodněte, které z následujících tvrzení o větě z výchozího textu je pravdivé.

1 b

- A Jedná se o souvětí souřadné.
 B Jedná se o větu jednoduchou.
 C Jedná se o větný ekvivalent.
 D Jedná se o souvětí podřadné.

- 8 Které z následujících tvrzení o první zvýrazněné části textu je pravdivé? 1 bod
- A Jedná se o větu dvojčlennou s nevyjádřeným podmětem. ✓ 4.5
B Jedná se o větný ekvivalent.
C Jedná se o větu jednočlennou.
D Jedná se o vsuvku.

- 9 Změňte podtrženou přímou řeč ve druhém odstavci výchozího textu na spisovnou řeč nepřímou. 1 bod
- _____ ✓ 4.4
- _____

- 10 Rozhodněte, jaký je druh věty vedlejší podtržené a zároveň tučně zvýrazněné ve druhém odstavci. 1 bod
- A příslovečná příčinná ✓ 4.5
B předmětná
C příslovečná způsobová
D příslovečná účelová

- 11 V posledním (tučně zvýrazněném) souvětí v textu rozlište věty hlavní a vedlejší, v případě vedlejších vět pak jejich druhy. V označování druhů vět dodržujte jejich pořadí v souvětí. 2 body
- _____ ✓ 4.5
- _____

Výchozí text k úlohám 12–14

Můj tatínek, pokud to pamatuji, chodil na **ryby** už málo. Pořád se rýpal v zahrádce, kde měl úspěchy okatější než na otevřené přehradě. **Všechno se tlačilo k nebi, volalo po vodě a kvetlo.** *Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější.* Na ryby chodil tehdy proto, aby utekl mamince, která mu nadávala, že kvůli rybám předčasně usiloval o důchod.

(Ota Pavel: *Uschlé rybičky*, upraveno) [12]

- 12 Rozhodněte, které označení platí pro podtrženou část textu. 1 bod
- A samostatný větný člen ✓ 4.3
B vsuvka
C přístavek
D vedlejší věta podmínková

- 13 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N). max. 2 body
	A	N	✓ 4.3
13.1 Slovo ryby v první větě textu je rozvíjejícím větným členem – předmětem.	☐	☐	
13.2 Všechno se tlačilo k nebi, volalo po vodě a kvetlo. Vypsání souvětí je tvořeno třemi větami hlavními.	☐	☐	
13.3 Vypsání souvětí z výchozího textu: <i>Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější.</i> – obsahuje vedlejší větu přívlastkovou.	☐	☐	
13.4 Ve zvýrazněné větě vypsání souvětí z textu: <i>Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější.</i> – je celý tvar přísudku „byla nejkrásnější“.	☐	☐	

„Hanko, ty jsi ...“ začal a zase zmlknul. Nevěděl, co říct. Hezká? Krásná? Jako obrázek? Brrr, všechno znělo naprosto kýčovitě. Banálně. Cítil, že rudne a zmateně sklopil oči. V jeho zorném úhlu se ocitlo Hančino břicho. Znal je. **Občas jí vyčuhovalo z krátkých topů a ustřížených tílek.** Teď ale bylo jiné. Něco se na něm blýskalo. „Ty sis nechala propíchnout pupík!“

„Udělal jsem to v Praze,“ přikývla rozzářeně. „U tety. **Je v těchhle věcech ohromně pokroková.** Sama má pírsink všude, kde se dá. Naši to ještě nevědí.“

„Co? Že má teta pírsink?“

„Že ho mám já! A to není všechno!“

Pootočila se a Darek uviděl malý obrázek pod lopatkou.

„Co to je?“

„Kérka. Líbí se ti?“

Darek se naklonil blíž. V kuželu světla **padajícího seshora vikýřovým oknem** rozeznal malou postavičku s podivnými rohy.

„Nechala sis na záda vytetovat ďábla?“

„**To je Anubis, bůh s psí hlavou,**“ vysvětlila. „Podle egyptského horoskopu jsem se narodila v jeho znamení. Dává na mě pozor. **Pokouše každého, kdo by mně chtěl ublížit.** Vytetovali mi ho přesně podle mojí předlohy. Sluší mi?“

Váhal. Dá se o hřebíku v pupku a psím bohovi na zádech říct, že sluší? Podle něj to byly zbytečné doplňky.

Možná ozdobné, ale zároveň agresivní. Musel myslet na to, jak Hančinu akátovou kůži rozbadávala tetovací a piercingová jehla a nechávala za sebou krvavou cestičku. Představoval si Hančin bolestí stažený obličej a skousnuté rty. Uvažoval, na co asi myslela, když se tak nechala týrat. **Podle radostného vzrušení, se kterým Darkovi své pražské výdobytky předváděla, bylo jasné, že je na ně pyšná.**

(Iva Procházková: Uzly a pomeranče) [13]

- 19 **Přiřadte k jednotlivým slovům a slovním spojením (19.1–19.5) z věty – Občas jí vyčuhovalo z krátkých topů a ustřížených tílek. – odpovídající větný člen (A–G).** max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–G můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

✓ 4.3

- 19.1 občas
- 19.2 jí
- 19.3 vyčuhovalo
- 19.4 z krátkých
- 19.5 topů a tílek

- A několikanásobný předmět
- B několikanásobné příslovečné určení místa
- C příslovečné určení času
- D předmět
- E přísudek slovesný
- F přísudek jmenný
- G přívlastek

- 20 **Rozhodněte, která možnost (A–D) odpovídá zvýrazněné části následující věty:** V kuželu světla **padajícího seshora vikýřovým oknem** rozeznal malou postavičku s podivnými rohy.

1 bod

✓ 4.3

- A přívlastek těsný
- B přívlastek volný
- C přístavek
- D doplněk

21 Které z následujících tvrzení o zvýrazněné větě: „Co to je?“ – je pravdivé?

1 b

- A Jedná se o větu zvolací.
- B Jedná se o větu tázací zjišťovací.
- C Jedná se o větu tázací doplňovací.
- D Jde o řečnickou otázku.

22 Ve větě z textu: *Je v těchto věcech ohromně pokroková.* – určete přesně, jak jdou za sebou následující větné členy (A–E).

max. 2 bo

- A jmenná část přísudku jmenného se sponou
- B sponové sloveso přísudku jmenného se sponou
- C příslovečné určení míry
- D přívlastek
- E předmět

- 22.1 _____
 22.2 _____
 22.3 _____
 22.4 _____
 22.5 _____

23 Rozhodněte, zda platí následující tvrzení o uvedených částech z výchozího textu (A), nebo ne (N).

max. 2 bo

	A	N
23.1 „To je Anubis, bůh s psí hlavou,“ vysvětlila. – v tomto souvětí najdeme přístavek.	☐	☐
23.2 Pokouše každého, kdo by mně chtěl ublížit. – druhá věta v souvětí je věta vedlejší podmětová.	☐	☐
23.3 Možná ozdobné, ale zároveň agresivní. – jedná se o souvětí dvou vět hlavních v poměru odporovacím.	☐	☐
23.4 Poslední zvýrazněné a podtržené souvětí v textu obsahuje pouze jednu větu hlavní.	☐	☐

Výchozí text k úlohám 24–25

Anička se cítila velmi zklamaná. Nic se jí nedařilo.

24 Rozhodněte, které z následujících spojení vět (A–D) odpovídá významovému poměru příčinnému mezi souřadně spojenými větami.

1 b

- A Anička se cítila velmi zklamaná, protože se jí nic nedařilo.
- B Nic se jí nedařilo, proto se Anička cítila velmi zklamaná.
- C Anička se cítila velmi zklamaná, neboť se jí nic nedařilo.
- D Anička se cítila velmi zklamaná z toho, že se jí nic nedařilo.

25 Přepište první větu výchozího textu tak, aby obsahovala samostatný větný člen.

1 b

26 Upravte větu – V muzeu vystavili nové archeologické nálezy. – tak, aby sloveso bylo v trpném rodě (užijte opisný tvar trpný).

1 b

PODSTATNÁ JMÉNA

1 Ve které z následujících možností se nevyskytuje pravopisná chyba? 1 bod

- A z Břeclavi, větrolami, penězi, myslivci se psy
- B z Břeclavy, větrolamy, penězi, myslivci se psy
- C z Břeclavi, větrolamy, penězi, myslivci se psy
- D z Břeclavy, větrolamy, penězi, myslivci se psi

✓ 2.2

2 Vyberte větu, která je napsána pravopisně správně. 1 bod

- A Zpráva hradu se rozhodla vyměnit zastaralý bezpečnostní systém.
- B Účastníci lékařské konference shlédli videa s novými operačními postupy.
- C Špatným rozhodnutím v historii našeho zemědělství bylo scelování pozemků.
- D Tatínek dětem splnil přání a ztloukl budku pro ptáky.

✓ 2.2

3 Ve které z následujících možností je pravopisná chyba? 1 bod

- A Nabídl jsem, aby mi děti vykaly, ale zapýřily se studem.
- B Mlynář bude mlýt v mlýnici obilí.
- C Turisté se vydali přes visutý most.
- D Zvonky ve věžní vížce byly vždy přesně v sedm večer.

✓ 2.2

4 Odůvodněte pravopis podtrženého písmene: ulice Za Novým kostelem. 1 bod

✓ 1.5

5 Ve které z následujících možností se nevyskytuje pravopisná chyba? 1 bod

- A pytli, skici, s Francouzi, mláží
- B drahokamy, výroba obuvi, v mrkvy, o Pavlovi
- C s kazately, k Jirkovi, o příteli, v láhvi
- D orli se sokoli, vidím motýly, na Zbraslavi

✓ 2.2

PŘÍDAVNÁ JMÉNA

6 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N). max. 2 body

- 6.1 drzí žáci
- 6.2 krokodýlí slzy
- 6.3 sousedovy dcery
- 6.4 cizí hladový psi

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

✓ 2.3

7 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba? 1 bod

- A Nad hrachovým polem létali bílí motýli.
- B V nových čítankách bylo mnoho zajímavých příběhů známých spisovatelů.
- C Zdravý životní styl předpokládá i střídmy apetit.
- D Citliví lidé bývají snáze manipulovatelní.

✓ 2.3

14 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

1 bod

- A Náš soused je velmi laskaví a má ryzí srdce.
- B Po příchodu z výletu byli malí skauti hladoví jako vlci.
- C Ve svých zlých snech se setkával jen s lakomými přáteli.
- D Horliví fanoušci při vstupu na stadion způsobili zmatek.

✓
2.3

15 Vysvětlete pravopis koncovky -ovy u přídavného jména.

1 bod

Jirkovy záliby – _____

✓
2.3

16 Označte křížkem, zda je dané slovní spojení napsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

- 16.1 brandýský autobus
- 16.2 krkonoští záchranáři
- 16.3 olomoučští zastupitelé
- 16.4 městští policisté

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

✓
1.3

17 Z podstatných jmen v závorce utvořte přídavné jméno v 1. pádě jednotného nebo množného čísla analogicky podle čísla podstatného jména, s nímž se přídavné jméno pojí.

max. 3 body

- 17.1 (Francouz) _____ vinaři
- 17.2 (město) _____ policista
- 17.3 (Hradiště) _____ autobus
- 17.4 (Nová Ves) _____ zastupitelé

✓
1.3

18 Ve které větě je pravopisná chyba?

1 bod

- A Lovcovy ruce se při čekání na správnou chvíli ani nezachvěly.
- B Oblíbený herec byl známý svými bláznivými nápady.
- C Dvěma svislými čarami rozděl pravouhlý trojúhelník.
- D Panel s kovovými ozdobami poškodili nezletilý chlapci.

✓
2.3

Výchozí text k úlohám 19–20

Nahmatal jsem nohu od stolu a potom něco měkčího, poddajného – koženou kabelku, kterou si Hester odložila na zem.

Vždycky nosím v kabelce plynový sprej.

Tentokrát jsem si vybavil hesteřina slova.

(Ed McBain: Jack a fazole) [1]

Z výchozího textu vypište přídavné jméno ve tvaru druhého stupně a utvořte jeho první stupeň.

1 bod

✓
2.3

Napište pravopisně správně slova, která jsou ve výchozím textu napsána s pravopisnou chybou.

max. 2 body

✓
2.3

21 Určete pravopisně správný tvar pro druhý stupeň přídavných jmen.

max. 2 body

21.1	A dražší	B drašší	C draší
21.2	A snažší	B snašší	C snazší
21.3	A tiší	B tišší	C tižší

2.3

INTERPUNKCE

22 Přiradte k textům (22.1–22.3) odůvodnění, proč se v nich píše čárka (A–E).

max. 2 body

(Každou možnost z nabídky A–E můžete použít jen jednou, dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

- 22.1 Je sice malý, ale šikovný. _____
- 22.2 V divadle, kde pracuji, se maluje. _____
- 22.3 Jitka, známá blogerka, vydala knihu. _____

- A přívlastek volný
- B oddělení hlavní a vedlejší věty
- C přístavek
- D odporovací poměr v několikanásobném větném členu
- E vložená věta vedlejší

4.3

23 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

23.1	Mlčky jsem šlapal a chtě, nechtě přemýšlel, jestli se někdy taky zabouchnu tak, že si nechám mluvit do vlastních rozhodnutí.	☐	☒
23.2	Doufal jsem, že se rozprší a táta pronajme normální pokoj, ale těch pár kapek ho nerozházelo a noc jsme, jako obvykle strávili pod širým nebem.	☐	☐
23.3	Věděl jsem, že netuší, že mi táta včas neřekl, že mám sestru, a proto jsem nechtěl žalovat.	☐	☐
23.4	Pořád čekal, že mu dám nějaké tajné znamení, jak jsem z cizinek, které mi takhle nečekaně naservíroval nadšený.	☐	☐

(Petra Braunová: 3333 km k Jakobovi) [2]

4.5

SLOVESA

24 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

24.1	Když se u obce Vlkosovice na Vysočině čelně srazily vlaky, na místo vyjely čtyři jednotky hasičů a sanitky převezly desítky zraněných do okolních nemocnic.	☐	☒
24.2	Protože radary v tunelu Blanka měly poruchu, byly naměřeny špatné hodnoty, a řidičům tedy byly vráceny peníze, které zaplatili na pokutách.	☐	☐
24.3	Pražské vodárny a kanalizace vyzvaly obyvatele některých částí Prahy, aby se předzásobili a během výluky vodou z celkem padesáti přistavených cisteren neplýtvali.	☐	☐
24.4	Někteří uživatelé sociálních sítí si oblíbili maskota velkého internetového obchodu, ale pro velkou většinu lidí se staly reklamy s tímto mimozemšťanem doslova utrpením, proto reklamní tvůrci zvažují, že by některé reklamní spoty natočily bez něj.	☐	☐

2.4

25 Ve kterém z následujících sdělení není pravopisná chyba?

1 bod

- A Filmy Vlk z Wall Street a Ironman se mi vždy velmi líbili.
- B Tisíce lidí se sešli na Václavském náměstí, aby podporovali novou vládu.
- C Ve firmě mého strýce pracovaly čtyři ženy a jeden muž.
- D V zoologické zahradě se nám líbili všichni lvy.

✓
2.4

26 K podmínkám (26.1–26.5) přiřadte přísudky (A–C) tak, aby vzniklé slovní spojení bylo pravopisně správně. Některé přísudky můžete použít víckrát.

max. 3 body

- 26.1 Studentky i studenti _____
- 26.2 Maďarsko a Slovensko _____
- 26.3 Davy lidí _____
- 26.4 Děti _____
- 26.5 Zvířata _____

- A se shodli
- B se shodly
- C se shodla

✓
2.4

27 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

- 27.1 Náměstí zaplnili stovky lidí.
- 27.2 Rozvod rodičů zapříčinily rozdílné názory na výchovu dětí.
- 27.3 Francie a Německo vyvolaly jednání o budoucnosti Evropské unie.
- 27.4 Včera u nás zazvonily bratranec s dvěma kamarádkami.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

✓
2.4

28 Který z následujících řádků neobsahuje ani jednu pravopisnou chybu?

1 bod

- A myslivci lovily orly, plány se nevydařily, vojáci nabili pušky
- B nohy se míhaly, koně se splašily, hodiny odbily
- C žákům se líbili nové učebnice, kotata a štěňata si hrála, dívky prosí
- D děti běhaly bosy, představitelé hlasovali, kotě a štěně si hrály

✓
2.4

29 Označte větu s pravopisnou chybou.

1 bod

- A Na zahájení soutěže v recitaci přednesli loňští vítězové texty, které se nejvíc líbily, i když jejich interpreti nevyhráli.
- B Letos o prázdninách navštívily Prahu davy cizinců, kteří našemu hlavnímu městu občas působily problémy, zvláště v dopravě.
- C Kvůli těžbě dřeva vznikly v rašeliništi odvodňovací rýhy, které způsobily, že tyto cenné přírodní lokality vysychaly.
- D V letošním roce náborové akce sice zajistily armádě nové vojáky, bohužel mnohým zájemcům nevyšly fyzické zkoušky, popřípadě neprošli lékařskými prohlídkami.

✓
2.4

30 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

- 30.1 ledoborci vypluly

A	N
☐	☐
- 30.2 ledoborci vypluli

☐	☐
--------------------------	--------------------------
- 30.3 ledoborce vypluly

☐	☐
--------------------------	--------------------------
- 30.4 ledoborce vypluli

☐	☐
--------------------------	--------------------------

✓
2.4

SOUHRNNÉ ÚLOHY

Výchozí text k úlohám 31–33

Zatímco Sofie seděla s kryptextem na klíně a vysvětlovala Teabingovy všechno o octu otočných písmenech a hesle, které je potřeba k otevření válce, přenesl si Langdon palisandrovou truhličku přes místnost k dobře osvětlenému stolu, aby si jí podrobněji prohlédl. To, co Teabing před chvílí řekl, mu stále znělo v uších. Klíč ke grálu je ukryt pod znamením růže.

Langdon zvedl truhličku ke světlu a prozkoumal symbol růže na víku. I když toho o řezbářství příliš mnoho nevěděl, vzpoměl si právě na slavný kazetový strop v jednom Španělském klášteře kousek od Madridu, kde třista let po jeho postavení začaly ze stropu padat dřevěné destičky, pod nimiž byly ukryty **posvátné texty, napsané mnichy** na strop místnosti.

(Dan Brown: Šifra mistra Leonarda) [3]

- 31 Právopisně správně napište slova, která obsahují pravopisnou chybu (případnou chybnou interpunkci neopravujte).

max. 2 bodů

- 32 Zkontrolujte ve výchozím textu interpunkci, a pokud někde chybí (nebo přebývá) čárka, vypište úsek, kde tomu tak je (čárku doplňte, případně vynechte).

1 bod

- 33 Odůvodněte psaní čárky: ... posvátné texty, napsané mnichy ...

1 bod

- 34 Vyberte možnost, kde není pravopisná chyba.

1 bod

- A Dnešní venkov je zcela odlišný od minulých let, protože i sem již zavítal boom obchodních center, kde mohou rodiny strávit celý víkend.
- B Ulice Nad Parkánem se v jednom místě sužuje a řidiči tak musí zpozornět, aby se vyhnuli případné srážce.
- C Hru na housle vyučovali někteří učitelé ze Základní umělecké školy i soukromě, což se samozřejmě nelíbilo jejich řediteli.
- D Ze svého dětství si dobře pamatují objemný telefonní seznam, ve kterém jsme všichni vyhledávali zajímavá příjmení.

- 35 Rozhodněte, ve které variantě jsou napsána všechna cizí slova správně.

1 bod

- A existence, kultura, fyzika, kritika
- B manikúra, léčebná kúra, polyklinika, cyklus
- C diktát, lyrika, pyžamo, kino
- D motiv, organizace, hiena, skyca

- 36 Vyberte možnost, ve které se nevyskytuje pravopisná chyba.

1 bod

- A Čtu rád poezii i prózu.
- B Prohlíželi jsme si zmyje v teráriích.
- C Nejvíce jsme se věnovali studiu hvězd v planetáriu.
- D Fotochemický rozklad látky účinkem záření se nazývá fotolíza.

37 Přiřadte slovesa z nabídky (A–F) podle toho, jak pravopisně správně patří do vět (37.1–37.6).

max. 4 body

✓ 3.5

- A stěžovali
- B ztěžovali
- C shlédli
- D zhlédli
- E smotaly
- F zmotaly

37.1 Rodiče si _____ na bolesti v zádech.

A B C D E F

37.2 Při zkoušení se mi myšlenky _____.

A B C D E F

37.3 Děti babičce _____ klubka červené vlny.

A B C D E F

37.4 Během večera jsme _____ zajímavý film.

A B C D E F

37.5 Svými připomínkami si pouze _____ práci.

A B C D E F

37.6 _____ jsme z ochozu hradu dolů do rokle.

A B C D E F

38 Zaškrtněte křížkem, zda je dané cizí slovo napsáno správně (A), nebo ne (N).

max. 4 body

✓ 3.1

38.1 dentysta

A	N
☐	☐

38.2 anonym

☐	☐
--------------------------	--------------------------

38.3 diktafon

☐	☐
--------------------------	--------------------------

38.4 dislektik

☐	☐
--------------------------	--------------------------

38.5 analýza

☐	☐
--------------------------	--------------------------

38.6 galerije

☐	☐
--------------------------	--------------------------

39 Označte větu bez chyby.

1 bod

✓ 3.5

- A Herakles pomohl Prometheovy z okovů.
- B Žena čistící výlohu se usmívala na holčičku před obchodem.
- C Tvářil se sice rozumně, ale evidentně mi nerozuměl.
- D Farmáři vyplašili zajíce, kteří se schovávali v jetely.

Výchozí text k úlohám 40–41

Elsa Dittishamová vešla s oním nádechem znuďenosti a smnělého sebevědomí, který byl pro ni tak příznačný. Usmála se trochu na Mereditha, pohlédla chladně na Angelu a na Filipa a přešla ke křeslu u okna, které stálo poněkud dál od ostatních. Uvolnila si bohaté světlé kožešiny, které měla kolem krku, a nechala je klesnout na opěradlo. Rozhlédla se pokojem a spočinula na Karle, která si jí také prohlížela. V Karlině mladé, vážné tváři nebyla nenávisť, jenom zvědaví zájem.

(Agatha Christie: Pět malých prasátek, upraveno) [4]

40 Odůvodněte pravopis koncovky u slova sebevědomí.

1 bod

✓ 3.5

41 V textu se nacházejí slova napsaná pravopisně špatně. Najděte je a napište je pravopisně správně.

max. 3 body

✓ 3.5

42 Označte větu, kde není pravopisná chyba.

- A Ve slovenském městě Spišská Nová Ves se minulý týden konala demonstrace, jíž se zúčastnily davy lidí.
- B Představení Jakub a jeho pán se během festivalu hrálo na několika divadelních scénách, což bylo sice neobvyklé, ale pro diváky velmi atraktivní.
- C Když Zuzana četla dědečkovy dopisy určené jejímu tatínkovi, vhrkly jí slzy do očí.
- D Museli obětovat spoustu času, aby pečlivě zkontrolovali faktury, které špatně zpracovala zpráva jejich bytového komplexu.

1 bod
3.3

43 Vyberte výraz, kde je pravopisná chyba.

- A vzali s sebou Petrovy bratrance
- B vezmi si s sebou pláštěnku
- C kapr s sebou ve vaně házel
- D měli s sebou babiččiny klíče

1 bod
3.3

44 Označte křížkem, zda je daný text napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

max. 2 body

44.1 Usain Bolt vyrazil, stadion plný lidí jako obvykle bláznivě bouřil a jamajčan, jako obvykle, předběhl všechny své soupeře.

A N

3.3

44.2 „Vůbec to se mnou nevypadalo dobře, ale sebrala jsem nějaké síly,“ přiznala Špotáková, která třetí místo oslavovala, jakoby získala další zlato.

44.3 Příznivci českého juda mohou být nadšení, reprezentant Lukáš Krpálek na olympijských hrách vybojoval naši první zlatou medaili v tomto sportu.

44.4 Po získání bronzové medaile ve smíšené čtyřhře řekl Radek Štěpánek: „... sny nejsou jen od toho, aby byly s námi, ale aby se plnily.“

45 Následující slova z možností (A–F) přiřadte k nabídkám (45.1–45.2) podle toho, zda se v nich píše jedno, nebo dvě n.

max. 4 body

- A proskle_á veranda
- B havra_í krákorání
- C bezce_ý obraz
- D prke_á ohrada
- E ce_ík výkonů
- F ra_í ptáče

45.1 <u>n</u> :	A	B	C	D	E	F
45.2 <u>nn</u> :	A	B	C	D	E	F

1.3

46 Doplňte správně ě či je tak, aby slova odpovídala pravidlům českého pravopisu.

max. 2 body

- 46.1 Zmrzlá voda zvětšuje svůj ob_m.
- 46.2 Museli ob_tovat beránka bohům.
- 46.3 Olaf má rád vřelá ob_tí.
- 46.4 Ob_dnal si kuře na paprice.

1.1

Věta a souvětí

75

1. a) Doplněte vynechaná písmena a čárky.

Starosti ministerského předsedy

1. Pomalu se bl__žila půlnoc ministerský předseda seděl ve své pracovně sám a četl rozvleklé vnitřní sdělení jež mu proplouvalo mozkiem aniž b__ v něm zanechávalo sebemenší sm__slupnou stopu. 2. Čekal na telefonát prez__denta jisté vzdálené země netrpěl__vě přem__tal kdy ten zatracený chlap konečně zavolá. 3. Také se úporně snažil potlačit nepříjemné vzpom__nky na vlekl__ únavný a obtížný den. 4. Na nic jiného už mu v hlavě prakticky nez__valo m__sto. 5. Čím v__ce se pokoušel soustředit na text který držel v ruce tím zřetelněji v__děl tr__umfálně se usm__vající obl__čej jednoho ze sv__ch pol__tických oponentů. 6. Konkrétně šlo o oponenta který toho dne v__stoup__l ve zprávách nejen ab__ v__počítal všechny ty hrůz__ k nimž v upl__nulém týdnu došlo ale také ab__ v__světl__l že za všechny nese odpovědnost vláda. 7. Ministerskému předsedov__ stačilo jen pom__slet na přednesená obv__nění ab__ mu stoupl krevní tlak protože ta obv__nění b__la veskrze nespravedl__vá. 8. Jak u všech všudy měla asi jeho vláda zabránit zřícení toho mostu postaveného před necel__m__ deseti lety? 9. B__lo nestydaté pokoušet se l__dem namluv__t že se na mosty nev__dává dost peněz. 10. Ani nejlepší odborníci nedokázal__ v__světl__t jak je možné že se most rozlom__l na dva kus__ takže se z něj tucet aut zřítíl dolů do hluboké řeky. 11. Jak se vůbec někdo opovažoval naznačit že měla vláda jaksi předv__dat ten nečekaný hur__kán v jihozápadní Anglii který si v__žádal tolik obětí na životech a takové hmotné škody? 12. Celou zem__ zachvátila chmurná nálada a ministerský předseda sám cítil že l__dé působ__l__ skl__čeněji než obv__kle.

(Podle J. K. Rowlingové)

b) Uveďte počet vět v jednotlivých větných celcích: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 12

4. _____ 5. _____ 6. _____ 7. _____ 8. _____ 9. _____ 10. _____ 11. _____ 12. _____

c) Vypište z prvního odstavce větu bez podmínky.

d) Ze 7. větného celku vypište všechny základní skladební dvojice.

2. Doplněte čárky. Vyhledejte větné ekvivalenty a podtrhněte je.

6

Probíhá poslední minuta zápasu. Napětí v hledišti i doma u televizorů vrcholí. Ještě jeden nájezd na branku. „Hoši, do toho!“

Konečně se ozval závěrečný hvizd rozhodčího. Sláva! Jsme zase mistry světa. Po čtyřech letech.

Hokejisté se řadí uprostřed ledové plochy. Zaznívají první tóny naší hymny. V očích některých hráčů se objevují slzy. Nejdříve outsideři – a teď zlatá medaile. Díky vám, chlapci.

4. Nahradte vyznačené větné členy větami vedlejšími s týmž věcným obsahem.
Určete jejich druh.

30

V noci bylo slyšet *neustálé štěkání psů*. _____

Na oslavu svého svátku nás Kamil pozval k sobě domů. _____

Nevadilo by vám *jít do kina místo k Novotným*? _____

Za několik minut se potápěč přihlásil *škubnutím za signální šňůru*. _____

Odpovědět na všechny maily mi zabralo spoustu času. _____

V *chemii* nejsem právě nejlepší. _____

O prázdninách bychom rádi strávili několik dní na vodě. _____

Už jsi ho někdy slyšel *zpívat*? _____

Největší problém vidím v *nedodržování povolené rychlosti*. _____

Pokud se rozhodnete seznámit *se blíže s historií našeho města*, navštivte naše muzeum. _____

Chceme uspořádat koncert *na podporu útulků pro opuštěná zvířata*. _____

Při silném dešti může voda v potoce stoupnout až o čtyři metry. _____

Tento kurz je určen *i pro začátečníky*. _____

Při dobré organizaci se to dá stihnout za den. _____

Udělal jsem to *pro vaše potěšení*. _____